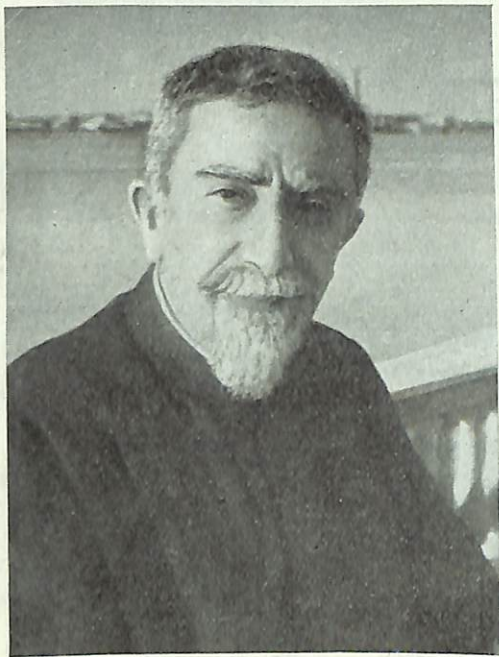

ՀԱՆԳԻՍՏ ՀՈԳԻՈՅ

Լ. ՓԻԼԻՊՊՈՍ ՎՐԴ. ԵԱՏԻԿԵԱՐԵԱՆԻ

Տարւոյս Նոյեմբեր 8-ի իրիկունը Մխարանու-թեան Երեցազոյն վարդապետներէն՝ Վ. Հ. Փիլիպպոս Վրդ. Եատիկեարեան, կարճատեւ հիւանդութենէ մը վերջ, սուրբ Խորհուրդներով զօրացած կնքեց իր մահկանացուն, 76-ամեայ հասակին, մեծ ցաւ պատճառելով Ռեալիս րոյր Հայրերուն եւ իր հեռուոր ազգականներուն:

Մինչ սրտի դառն կտիծով կը հաղորդենք այս զոյժը, միւս կողմէ նուիրական պարտականու-թիւն կը համարենք անգամ մը եւս աչքէ ան-ցրնել լուսահոգի Հօր անցելու, անոր երկարամեայ զործունէութիւնը յաւերժացնելու եւ զոյգն պսակ մը զետեղելու իր շիրմին վրայ:

Հանգուցեալը ծնած է Կարին, 1875 Ապրիլ 19-ին եւ սուրբ աւագանէն կոչուած Կարապետ: Տասն-եւեք տարեկանին եկած է Ս. Ղազար, ուր ութ-ամեայ ուսումներէ վերջ, 1894-ին սուրբ ուխ-տերով նուիրուած է Աստուծոյ եւ անդամակցած Մխարանութեան: Տարի մը վերջ, 1895 Ապրիլ 14-ին քահանայական սուրբ աստիճանին բարձրացած է եւ այնուհետեւ նուիրուած է դաստիարակ-

չական եւ ուսուցչական ասպարէզին, զբեթէ ամբողջ յինամեակ մը:

Իր զործունէութեան զլիարուր վայրն եղած է Մուրադ-Ռափայէլեան վարժարանը, ուր յայտ-նուած է իրբեւ օրինակելի դասախօս մը 1895-էն ի վեր. եւ կանուխէն ցոյց տուած է խնամատ հոգի մը վարժարանին ուսումնական ծրարքին վերա-կազմութեան մէջ:

Վարժարանին ուսումնապետն եղած է նախ 1901-1902 տարեշրջանին, ապա 1907-1910 տարեշրջաններուն, եւ հուսկ յաջողութեամբ վարած է նոյնին տեսչութիւնը 1910-1916 տարիներուն:

Մեծ զարկ տուած է վարժարանին զիտական մակարդակին եւ հաստատած է բնագիտական ու տարբարածական փորձարաններ:

Ի բնէ օժտուած զիտական բարձր հասկա-ցողութեամբ եւ զեղարուեստական նուրբ ճաշա-կով, ամէն ինչ ըրած է բարձրացնելու եւ ազ-նուացնելու համար աշակերտներու միտքն ու սիրտը. եւ այսօր ալ իր աշակերտները, աշխարհի չորս կողմերէն, մեծ յարգանքով կը խոնարհին իր յիշատակին առջեւ:

Վարած է նաեւ մատակարարական պաշտօններ՝ վանքին, Փատուայի եւ Մ.-Ռափայէլեանի մէջ:

Հմուտ էր յատկապէս անգլիերէնի, զոր մինչեւ վերջ կը մշակէր ու կը դասաւանդէր: «Բաղմա-վէպ»ի մէջ ալ կ'երեւէր մերթ բնդ մերթ անգլ-լիական գրականութենէ հայացուցած էջերով:

Հրատարակած է իրր թարգմանութիւն «Ալե-տալի դիպուածք իոլանտիոյ» պատմական վէպը 1896-ին: Հրատարակած է նաեւ Alfred Tenny-son-ի «The May Queen» զբոյժը, բնագրով եւ խաղերէն թարգմանութեամբ 1920-ին: Ունի տա-կաւին կարգ մը անտիպ աշխատութիւններ եւս:

1935-էն ի վեր առանձնացած էր Ս. Ղազար ուր կ'անցընէր իր օրերը ինքնամփօփ խորհրդ-դատութիւններով: 1945-ին հանդիսապէս տօնուած է վանքին մէջ իր քահանայութեան յինամեայ յորեկանը, որու մասին գրած ենք ժամանակին:

Տարիներէ ի վեր առողջական վիճակը կը աւ-կարանար. ենթակայ էր արեան յորգութեան, որ հուսկ պատճառ եղաւ անակնկալ մահուան:

Մինչ դառն վշտով կ'ողորմեք լուսահոգի Հայր Փիլիպպոս Վրդ.ի մահը, ազօթքով կը հայցենք բարեգութ Յիսուսէն, որ երկնքի մէջ վարձատրէ անոր հոգին, եւ անոր անխնջ վաստակներուն փոխարէն՝ անճառ պսակներով փառաւորէ: Ու ան ալ, Միւրթարեան միւս հոգեւոյս Հայրերու հոյին հետ, երկնքէն բարեխօս ըլլալ՝ ապագայ սերունդ-ներու լաջողութեան եւ սրբութեան համար:

Հ. Ն. Տ. Ն.

ՇՆՈՐՀԱԿԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՅԱԾ ԵՆՔ

ԱԹՄԱՃԵԱՆ ՄԱՌԻ. - Աստեղաբաղ (քերթում-ներ, 1947-1951): Փարիզ, տպ. Պ. Էլէկեան, 1951, էջ 116:

ԱՅԳՈՒՆԻ ՎԱՉԳԷՆ. - Պատմութեան զիրքս (Դա-սաղիւրդ Հայոց Պատմութեան) Ա. տարի, ա-տանդական շրջան. Բ. տարի, Ուրարտու եւ Ար-տաշեսեան շրջան: Պէյրութ, տպ. Հայկ, 1951, էջ 67, 125:

ԱՐՄԷՆ ՀՐԱՆԴ Ք. - Մեծն Տիգրան: Անթիլիաս, տպ. Կթղ. Կիւ. 1947, էջ 207:

ԱՐՄԷՆ ՀՐԱՆԴ Ք. - Խորենացի, եղբէն եւ Հ. Ներսէս Աղիեան: Երուսաղէմ, տպ. Ս. Յա-կոբեան, 1951, էջ 109 (փոքրագիր):

ԴԵՐԵՆԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ. - Թուղթ Հերբան. 1951, տպ. Անթիլիաս, էջ 51:

ԻՇԽԱՆ ՄՈՒՇԵՂ. - Հացի եւ լոյսի համար: Պէյ-րութ, տպ. Համապոլիս Ընկերութեան, 1951, էջ 250:

ԿԵՐԿԻՉԵԱՆ ՆՈՒՍԵՐ. - Սրտի ձայներ. (Բանա-ստեղծութիւններ, պատմութեան, յօդուած-ներ, նամակներ): Ֆրէզնոյ, տպ. «Նոր Օր», 1951, էջ 370:

ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՍԻՄԵՆ ԵՊԻՍ. - Լուսաշող զէմբեր եւ Կեանք եւ խորհուրդ: Պոստոն, տպ. Հայկ Յ. Թումաճեան, 1949, էջ 163:

ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ ՊՕՂՈՍ. - Ենթակենսապրութիւն Պօղոս Մարգարեանի եւ զիր բնատեքի անդա-մաց պատմական: Նիւ Եորք, տպ. Եփրատ, 1951, էջ 240:

ՊԵՏԻԿԵԱՆ Ա. Ա. (ԱՊԱ). - Գրչանկարներ Պար-տիպակ զիւղին: Փարիզ, տպ. Տէր Յակոբեան, 1950, էջ 720:

ՍԱՐԱՅԵԱՆ ԳՐԻԳՈՐ Ա. - Գրիգոր Նարեկացի եւ իր ազօթմատեան (Նարեկացիի ծննդեան 1000-ամեակին առիթով): Հայերէն եւ անգլիե-րէն լեզուներով: Ֆրէզնոյ, 1951, էջ 59:

ՍԻՄՈՆՈՅ Գ. - Տաղք եւ թատերգութիւնք. Հա-տար Գ.: Նիւ Եորք, տպ. Կոչնակ, 1951, էջ 295:

ՏԷՐ ՄԻՆԱՍԵԱՆ Ա. - Գիրք եւ երգիծանք: Խա-թանապու, 1951, էջ 175:

ՖԵՐԴՈՍԻ. - Շահնամէ (Հատուածներ). պարս-կերէն բնագրէն թարգմանեց Միհրդատ Թիւրեաթ-եան: Նիւ Եորք, տպ. Ա. Լէյլէկեան, 1951, էջ 159: (Երկու օրինակ):

ՖԷՐԱՀԵԱՆ Մ. Գ. - Զարմանազանք (Օրագրու-թիւն զէպերու եւ զէմբերու շուրջ): Բոստոն, տպ. Հայրենիք, 1949, էջ 122:

ՀԱՄԱՌՈՏ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՆԱՍՏԱՆԻ ՀԱՅ ԿԱԹՈՂԻԿՔՎԱԾԱԿԻՆ 25-ամեայ զործունէու-թեան (1925-1950): Աթէնք - Տարգում, 1951, էջ 95 + 21 նկար (Երկու օրինակ):

ՅՈՐԵԼԻՆԱԿԱՆ ՏԱՐԻ (451-1951) 1500-ամեայ տա-րեկարձ Սրբոց վարդանանց զօրավարաց մե-րոց: Ֆիլատելֆիա, 1951 Ապրիլ 29:

ՊԱՏՄԱՐԳԱՐԵԱՆՅՅ Հայաստանեայ Առաքելական Ուղղափառ Եկեղեցւոյ, եւ ԵՐԳԵՅՈՂՈՒ-թիւնք..., ի զիր արկեալ եւ զաշուարեալ ի ձեռն Կոմիտասայ վարդապետի, վերստին յար-գարեալ վասն երկեսո զասու զպրաց ի ձեռն վարդապետ Սարգսեան, հանդերձ բնագրու եւ անգլիերէն թարգմանութեամբ: Նիւ Եորք, տպ. Տէլֆիք, 1950, էջ 314+95:

Khayyam Omar. - Rubaiyat. Renderet into english verse by Edward Fitzgerald, with paintings and decorations by Sarkis Katchadourian. New York, Grosset et Dunlap publishers, 1946, pg. 138.

Olan David. - Indian Murals and Sarkis Katchadourian. New York, Delphic press, 1942, pg. 45.

Thorossian H. - Histoire de la littérature Ar-ménienne des origines jusqu'à nos jours. (Préface de René Grousset). Paris 1951, pg. 384.

The Epic of Saint Vardan the Brave. - An a-bridged translation of the History of Vardan by the Vard. Yeghisheh (Elisa), translated into English in 1830 by C. F. Neumann, with a commentary and annotations by Vahan M. Kurkjian. New York, 1951, pg. 103.